

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pete vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vpiše in odkirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljajo naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca stopi „Slovenski Narod“, jedini slovenski dnevnik, v najdaljše leto svojega izhajanja. Prosimo vse dosedanje naročnike, da, čem prej morejo, ponovno naročnino, pa da nam še drugih, novih naročnikov pridobijo. Slovensko novinarstvo je eden najvažnejših faktorjev našega boja za narodnost in svobodo, zato je treba, da ga podpira vsak narodnjak, materialno in duševno.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

|                         |               |
|-------------------------|---------------|
| Za celo leto . . . . .  | 13 gld. — kr. |
| Za pol leta . . . . .   | 6 „ 50 „      |
| Za četrt leta . . . . . | 3 „ 30 „      |
| Za en mesec . . . . .   | 1 „ 10 „      |

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

|                         |               |
|-------------------------|---------------|
| Za celo leto . . . . .  | 16 gld. — kr. |
| Za pol leta . . . . .   | 8 „ — „       |
| Za četrt leta . . . . . | 4 „ — „       |
| Za en mesec . . . . .   | 1 „ 40 „      |

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.  
Po pošti prejemati „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

## Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 21. decembra. Oficijalno. Rusi so pribojevali 17. t. m. Ardanuč.

Carigrad 21. decembra. Carigradski listi poročajo, da je turški minister-ski svet sklenil, v severu Balkana samo tvrdenje braniti, a vojska Sulejmanova je poklicana priti Adrijanopolj braniti in sovražniku prodiranje čez Balkan ustavljati.

Carigrad 21. decembra. Tukaj izvežbane nove vojne čete so se na bojišče poslale. — Šakir-paša se v Kamarli vzdržuje.

London 19. decembra. Iz Bukarešta se v „Times“ javlja, da je ruski car ukazal, naj se precej še nova vojska 60.000 mož mobilizira.

Iz Belgrada se poroča, da je Horvatović na vzhodu od Adlie uže z Rusi združil se.

## Vojska.

Turški ministerski svet je baje prej, predno je sklenil, vojno do skrajnega voditi, vprašal Sulejmana, ali si on upa pustiti dovolj posadke v Ruščuku, Šumli in Siliistriji pa braniti še Adrijanopolj — in ta je rekel, da. Vsled tega je dobil ukaz, pustiti v onih tvrdnjah nad Balkanom le potrebne posadke, pa se pomakniti pod Balkan k Adrijanopolju. Tu bodo torej Rusi še trde boje imeli, a dvomiti nij, da bodo zmagali.

Plevna je po poročilih angleških dopisnikov bila od zunaj v strašnem stanju, predno so jo Rusi vzeli. Pred redutami so ležala nepokopana trupla palih Rusov. Ruski vojaki, ki so od hrbta v Plevno marširali, morali so mimo teh pol zgnjatih kostjakov svojih tovarišev marširati!

Mesto Plevna pa nij dosti oškodovano. Povsod je bil še precej red. Le bolnic in zdrav-

niških rečij nij bilo dovolj. — Precej po vzetji Plevne so Rusi poslali 15.000 ujetnikov v mesto nazaj, druge so pa v svoj in v rumunski tabor odpeljali. Vsak paša je dobil 10 rubljev in dobiva dnino, ujeti vojaki pa dobivajo po 16 kopejk na dan. Oni morajo v Rusijo peš hoditi, a tam se dobro ravna z njimi. Nekateri fabrikanti so jih vzeli za delavce. Rumuni so dobili 2000 ujetnikov in 10 kanonov iz Plevne za plen in trofeje. Osman paša je, predno se je udal, mnogo kanonov z dinamitom uničil, druge je zakopal. Zato se razume zdaj, zakaj jih so Rusi le 77 dobili.

Osman-paša je v Plevni ves čas stanoval v šatoru, dasi je dosti hiš bilo. Hotel je tako živeti, kakor drugi vojaki, pravi „Daily News“. Živeža bi bil še za nekaj dni imel, ker pred njegovim trenom je bilo 1000 glav upreženih, ali kužne bolezni so se v Plevni delale, ker je dosti trupel nepokopanih ležalo.

## Volitve na slovenskem Štajerskem.

O tem predmetu se iz Maribora piše v praško „Politik“:

V minolej perijodi štajerskega deželnega zbora je sedelo v dvorani graškega deželnega zbora samo pet poslancev slovenske narodnosti. Ako pomislimo, da je Slovencev na spodnjem Štajerskem več nego tretjina vseh prebivalcev štajerske dežele, ako pomislimo, da slovenska Štajerska plača toliko krvnih davkov ali morda še več nego vsa ostala dežela z nemškim prebivalstvom, ako pomislimo, da se izmed 63 državnih poslancev jedino 5 jih v resnici poteza za slovenske interese: to mora vsak biti prepričan, da vse te razmere ne mogo izvirati iz pravice in poštenosti. Ako iščemo potem uzroka tem po-

## Listek.

### Colosseum ali amphitheatrum Flavium.

(Konec.)

Ko je Titus dovršil poslopje, odprl je je z velikansko svečanostjo, ki je trpela 100 dni. Devet tisoč divjih in krotkih zverij so tedaj porabili in en sam dan jih je v divjem lovu in boju pet tisoč poginilo. Za mnogovrstnost se je takrat zelo skrbelo. Razun navadnih bojev so morali na pr. pritličniki se bojevati z žrjavi, da so predstavljali boje Pygmejev s temi ptiči ob reki Nilu, o katerih bojih so mytične pravljice poročale. Po posebnej napravi se je dala arena z vodo napolniti, in na tej vodi so predstavljali gladijatorji v resnem boju na ladijah neko pomorsko bitko iz grške zgodovine.

Hadrijan je dal nekdanj na svoj rojstveni dan igre, ki so se skozi 6 dni nadaljevale,

pri tej priliki je dal 1000 zverij v areno spu-  
stiti in samo levov in levinj je poginilo 200. Sto let potem, ko je bil amfiteater dozidan, je bil Commodus rimski cesar. Ta tiran je igre tako strastno ljubil, da je vladarstvo drugim prepuščal, sam pa pečal se z gladijatorskim delom in iskal slavo v tem, da se je pod imenom Herkules očitno kazal kot lokostrelec in borilec. Iz svoje lože si je dal posebno hodišče do arene napraviti in nekdanj je tam z višjega, zavarovanega mesta z lastno roko 100 medvedov usmrtil; ta prelita kri pa ga je potem tako razbesnila, da se je podal prav v areno mej zveri in tam ubil še enega tigra, enega povodnega konja in enega slona. O drugi priliki je v areni usmrtil 5 povodnih konjev, eno žirafa in nekoliko nosorogov in zbrano ljudstvo rimsko mu je slavo vpilo in kričalo: „Ti si gospod, ti si prvi, ti si naj-srečnejši, ti si vseh zmagalec.“ Tako je bilo popačeno ljudstvo, tako daleč so bili se spozabili cesarji!

Poznejši cesarji so še več trošili, da so ugajali strastnemu poželenju ljudstva po amfiteaterskih igrah. Po afrikanških in azijskih deželah so vedno bili obširni lovi, da so polnili cesarske zverinjake.

Ko je krščanstvo bilo premagalo paganstvo v rimski državi, so kmalu nehale gladijatorske igre. Uže cesar Konstantin je bil poslal edikt iz Sirije v Rim, da gladijatorstvo mora nehati. Pa nijso se dosti menili v Rimu za to prepoved, in ko je koncem 4. stoletja 29 ujetih Saksoncev rajše se podavilo, nego da bi se v areni bili bojevali, so bili Rimljani zelo nevoljni, da so prišli ob lepo priliko svoje oči pasti ob prelivanju človeške krvi.

Za cesarja Honorija l. 404. prišel je neki menih Telemah iz Azije v Rim s tem namenom, da bi z besedo pregovoril Rimljane, naj odpravijo krvave igre. Nekega dne, ko so se gladijatorji ravno klali v areni, planil je med nje in začel navdušeno jih opominjati, naj opuste to za človeka nedostojno igro. Ali



javom, izpoznamo naposled, da je po nekoliko kriva na tem slaba enerzija naših narodnih volilcev, a po drugej strani zopet vidimo, da — kar je glavni razlog našemu zlu — je to nasledek neizmernemu strahovanju ali grozovladju nasprotne nam nemške stranke. Naši volilci nemajo še popolnem one samostojnosti v političnem prepričanju, da bi se mogli povsod in vselej dovolj srčno potegovati za narodno stvar. To nam razjasnuje uže pogled v našo zgodovino. Mej vsami slovenskimi plemeni so Slovenci prvi izgubili svojo samostojnost, a ž njo tudi svoja zemljišča. Celih 1000 let je vzdihoval naš nesrečni narod pod težkim jarmom po največ iz Nemčije prišlih tujih gospodarjev. V tem silno dolgem času je pozabil popolnem svoje zgodovine, spomin na njega slavne pradede mu je zamrl in izgubil je do cela svojo narodno samozavest. Rod za rodom je izginil vedno tlačjen, od nobenega poznan, od nobenega spoštovan. Na tisoče se jih je izneverilo narodu ter so prestopili k renegatstvu in pomagali zatirati in tlačiti svoj narod, pomnoživši število protivnikov. Kadar so srečnejši od nas sosedje uže na vse strani napredovali, gazili smo Slovenci še po največji temi politične smrti, in močje, ki so se pred nekoliko leti vzdignili, hoteč probuditi svoj narod, so, kakor se je mislilo, začeli neizvršljivo podjetje. In — neustrašljiva delavnost narodnjakov, ki jih je navdajal svet ogenj — je v resnici prerodila slovenski narod na novo, in to prej nego so menili sami. Po dolgem in trdem spanju najstarejših stoletij udeležil se je naš narod prvič leta 1860 volitev ter si je prvič izbral na štajerskem dva narodna poslance, dr. Razlaga in Hermana. Narod se je začel vedno bolj zavedati in uže leta 1867 je bilo vseh 8 poslanskih sedežev za kmetijske pokrajine slovenskega spodnjega Štajerja naših. Ali nemškutarji so pri zadnjih volitvah z dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi zmanjšali število slovenskih narodnih poslancev na 5.

Ali bolj nego pomanjkanje enerzije je kriv naših delomičnih nevspehov volilni red. Gornja in srednja Štajerska je nemška, mesta in trgi, trgovinske zbornice in velikoposestniki so nemški ali nemškutarski; nasprotna stranka ima tedaj na vsak način silno večino. Ali vendar imajo nemške kmetijske občine gornje-štajerske po dvakrat toliko poslancev, kakor

občine v spodnjem Štajerju. Dovolite mi, da to svojo trditve razjasnim z nekaterimi številki: Bruck (volitveni okraj), ki ima 36.858 duš, plača 87.738 gld. davkov in voli samo jednega poslanca; volitveni okraj ptujski v spodnjem Štajerju, ki ima 55.000 duš, plača 104.000 davkov in voli tudi samo jednega poslanca. Judenburg, ki ima 26.651 duš, plača 67.306 gld. davkov in voli jednega poslanca; a Celje, na spodnjem Štajerskem, ki ima 49.396 duš, plača 185.000 gld. davkov ter voli tudi samo jednega poslanca. Ljubno, ki ima 18.202 duše, plača 52.770 gld. davkov in voli jednega poslanca; a Maribor, ki ima 36.015 duš, plača 167.544 gld. davkov ter voli tudi samo jednega poslanca. Liezen, ki šteje 15.357 duš, plača 26.243 gld. davkov in voli jednega poslanca; a Slovenj-Gradec, ki ima 34.020 duš, plača 52.085 gld. davkov ter voli tudi samo jednega poslanca itd., itd., to se na kratko pravi: po volitvenem redu velja en slovenski kmet za dva nemška. Ako bi se na spodnjem Štajerskem po istem redu volili poslanci, kakor v Lieznu, ne imeli bi jih Slovenci samo 8, nego bilo bi jih 18. Poleg volilnega reda deluje na Slovence tudi nekovo neoznačljivo grozovladje ustavoverne stranke, katera jih z vso močjo in z vsakršnimi sredstvi pritiska ob steno. Kaj more opraviti naših pet, ali največ osem poslancev proti 57 nemškim? Nemški poslanci bi morali biti pravi vzor pravcoljubja, da bi slovenski poslanci samo poleg njih mogli prebiti.

Da pak kaj tacega misliti ne smemo, uči nas uže dovolj dolga in bitka izkušnja. Vsi slovenski poslanci tožijo, kako brezobzirno se njih nemški tovariši obnašajo proti njim. Ako kaj treba Gradec, gornja ali srednja Štajerska, se vse naglo dovoli in sklene. Kadar je pak spodnje Štajerske česa potreba, imajo vedno ta ali oni izgovor pripravljen. Za reguliranje Aniže so v prvi seji privolili takoj 30.000 gld. ter tako pomnožili dežele troške za več let; a ko so zahtevali slovenski poslanci realno gimnazijo v Ptuj, šolo za vinstvo in subsidije za reguliranje Drave, Savinje in Save, morali so vsak paragraf, kakor bi se reklo, iztrgati jim iz rok. Tako postopajo z našimi poslanci, kar se tiče sredstev; mnogo večje težave pak so imeli prestajati, kadar je

bil govor o zahtevanjih naše narodnosti, o ravnopravnosti našega materinskega jezika po šolah in uradih. Tu nij nobedna tožba pomagala, na nobeden dokaz se nij oziralo.

Da povzamemo na kratko: naši poslanci ne opravijo ničesa, naj bi tudi sedeli v štajerskem deželnem zboru do sodnjega dneva. Ali se zatorej kdo čudi, ako si žele izpremembe naši poslanci, naš narod v obče? Štajerski Slovenci so prisiljeni, kar so Italijani brez silnih razlogov učinili na južnem Tirolskem, zahtevati namreč, da se jim dovoli podnačelnništvo v Mariboru ali v Celji in da se s časom iztrgajo vse slovenske pokrajine izpod hegemonije nemške ali italijanske večine po Štajerskem, Koroškem, Goriškem in Tržaškem ter se združijo v deželo z eno upravo s Kranjsko vkupe. Ta želja mora biti Slovincem vodilna zvezda v političnem življenju, kajti drugače se bomo sami gotovo zopet pokopali v staro gomilo politične smrti.

Ker smo se na novo obudili v življenje, moramo stanovitno in z vsemi dovoljenimi sredstvi delovati na to, da si pridobimo popolno ravnopravnost. Iz tega razloga nam je skrbeti na vso moč, da pri prihodnjih volitvah zmagamo s svojimi narodnimi poslanci. Slovenci sicer vemo, da nam je čisto nemogoče, pridobiti si v deželnem zboru štajerskem večino; a živa potreba nam je, da dobodemo v ta deželni zbor dobrih, odločno narodnih zastopnikov. Malo število poslancev imamo, zatorej imajo ti večjo nalogo izvršiti ter morajo biti dorasli svojemu poklicu. Skrbeti nam je, da se volijo povsod vrli narodnjaki, brez izrodov in sufiksov à la Seidl ali Brandstetter. To zahteva naša čast, a zahtevajo tudi naši interesi. — Da ne bode dolgo brez volitev, dokazuje nam gibanje, ki je opazati mej našimi nemškutarji, o tem nam pričajo njih zborovanja in naglica, s katero si postavljajo svoje kandidate; na vsak način bi se toliko ne podvivali, ako ne bi vedeli, kaj se godi za kulisami. Zaradi tega bi bilo želeto, da bi se tudi na naši strani nekoliko začeli gibati in vsakako več delovati in se bolje pripravljati, nego smo to storili do današnjega dneva.

ljudstvo je bilo zelo razkačeno, da se je ta sanjač predrznil njih veselico motiti; kamenje je začelo leteti s sedežev na njega in ubogi menih je mrtev obležal. Cesar Honorij pa je dal Telemaha za mučenika proglasiti in je z nova prepovedal gladijatorske igre. Odsihmal se v tej areni nijso več ljudje z ljudmi krvavo borili. Zverinski boji pa nijso bili odpravljani. Zmagujoče krščanstvo nij bilo dosti močno tudi ta sled pogansko-barbarskega mišljenja zatreti. Ko je Teodorih, kralj vzhodnih Gotov, vladal Italijo, so se Rimljani še razveseljevali o rjoenji in tuljenji poginjajočih zverij. Pod bizantinsko vlado pa je videti, da so tudi zverinski boji nehali in poslopje je bilo odsihmal morda nedožnejšim veselicam namenjeno. V osmem stoletju je anglo-saksonski menih Beda venerabilis še videl kolosej nepoškodovan in strmeč o velikosti in veličastvu te stavbe je vskliknil, da bode kolosej večno stal, kakor rimsko mesto.

Ali čas in barbarstvo sta se ga v srednjem veku lotila. Ko je papež Gregor VII.

proti cesarju, ki ga je v angelskem gradu oblegal, Normane na pomoč poklical, so ti divjaki pod svojim knezom Robertom Guiskardom prihruli v Rim in velik del starega mesta v razvaline spremenili. Tedaj je tudi kolosej bil zelo poškodovan. V 12. 13. in 14. stoletju je služilo to poslopje mogočnim rimskim baronom za trdnjavo. Cesar Henrik VII. jo je dal zopet nazaj rimskemu starešinstvu. Tedaj je Rimljane zopet enkrat obšla želja razveseljevati se ob prelivanju krvi in leta 1332 so napravili plemenitaši velik boj z biki, pri katerem je 18 bikoborcev smrt storilo. Odsihmal je začelo poslopje zmirom bolj razpadati, kajti začeli so Rimljani je smatrati za kamenolom. Ko so papeži v Avignonu stolovali, so njih legati v Rimu lepo rezane, velike kamene obzidja prodajali. Po notranjih prostorih pa so se začeli naseljevati tolovaji in druga potepinska druhal. Nekeje bratovščini se je posrečilo ocediti poslopje teh gostačev in za to je dobila tretjino v last. V tem času so na veliki teden v areni dra-

matično predstavljali Kristusovo trpljenje. Ali nijso nehali rušiti zidovja. Cele vrste hiš in palač so bile zidane iz travertinskih kamenov koloseja, m. dr. palazzo Venezia, v katerem je zdaj avstrijsko poslanstvo, palazzo Farnese, Cancelleria i. dr. Papež Klement XI. je dal spodnje arkade zazidati in vmesne prostore napolniti z gnojem za izdelovanje solitarja. Še le Benedikt XIV. se je usmilil starinske stavbe ter izdal poseben „breve“ proti razdevanju koloseja, notranji prostor pa je posvetil spominu tukaj umrlih krščanskih mučnikov in dal tu postaviti majhne kapelice križvega pota; v sredi arene pa je uže prejšal velik lesen križ. Po razvalini se je bujno rastlinstvo razvijalo. Neki Anglež se je potrudil sešteti rastlinske vrste in jih našel 420. Leta 1871 pa so rastlinje po vsem zidovju potrebili. Poslednji papeži so si s tem zaslugu pridobili, da so proti daljšemu razpadu koloseja. Dobra tretjina zidovja namreč je v teku časov izginila; kajti zunanega oklepnega



## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 21. decembra.

Za nove ude v **gospodsko** zbornico so bili imenovani: oberstalmajster princ Turn-Taxis, višje sodnije svetovalec Waser, deželni nadmaršal Wodzicki, graščak Kotulinski, grof Ladislav Thun-Hohenstein, prelat Ganglbauer iz Kremsmünstra, trgovinske komore predsednik Gögl.

**Miletič** je imenoval 24 prič iz Belgrada in iz dolence Ogerske, ki bodo zanj pričale v njegovej „pravdi.“

### Vnanje države.

Iz **Aten** se poroča, da je minister Tripis v Carigrad poslal noto, v kateri terja, naj da Turčija grškim provincijam avtonomijo, če ne bode morala Grecija druge korake storiti. — Ali se bodo Grki že enkrat pripravili ali ne, posnemati izgled Srbov in Rumunov.

**Francoski** generalni sveti so na denes sklicani. — Iz provincij se nadalje pošiljajo odobrenja Mac-Mahonu, da se je večini udal. — V vnanji politiki, zlasti v orientalnem, videti je, da ostane Francoska popolnoma nevtralna. To je dober nasledek pada reakcijonarcev, ker ti bi bili za Turka hoteli vstopiti.

Ministerska kriza v **Italiji** še ni končana. Depretis ima težave pri sestavljanju ministerstva. Država je mlada, zaradi tega tudi razmere nove, stranke nestalne.

Na **Kitajskem** vlada letos lakota, kakor v Indiji. Letina je bila strašno slaba. Vlada si vse prizadeva, da bi pomagala.

## Dopisi.

**Iz Dutovelj** 19. dec. [Izv. dopis.] Ne samo po velikih mestih in trgih, temveč tudi po vaseh in vasi vesele se in radujejo nad zmagami naših severnih slovanskih bratov Rusov v borbi zoper dušmanina našega, Turčina, nekateri očitno v javnih prostorih s kresovi, veselnicami in družimi enacijami zabavami, drugi zopet, kakor v Ljubljani in drugod, veselijo se v privatnih shodih. Radujemo pa se vsi nad pobedami ruskih junakov!

Gotovo je vsem Vašim čitateljem dobro znano, vzlasti od prejšnjih let, da Kraševci niso zaspanci, koji dremljejo v narodni nezvesti, temveč dokazali so večkrat, da so vzbujeni, da čutijo v svojih prsah utripati slovansko srce, pošteno junaško slovansko srce, katero se ne more konfiscirati, kakor se konfiscira slovansko novinarstvo. Mi čutimo, da smo večjica velikanskega debela slovanskega, kateremu

zidovja manjka 47 arkad, drugega paralelnega zida pa 44 arkad, tedaj več, nego polovica. Notranja plat je tudi zelo razdjana, sedežne vrste so do malih ostankov izginile. In vendar so ti ostanki še tako ogromni, da bodo gotovo še stoletja pričali o mogočnosti rimskih cesarjev. Da bi se kdo še kedaj lotil poridirati to razvalino, do tega, pravi neki nemški popotnik, nikdar prišlo ne bode, kajti barbar potrebnega denarja ne bode imel, izobraženega človeka pa si misliti ne more, da bi se drznil razdejati tako imeniten starinski spominek.

Ko so začeli izkopavati podzemeljske prostore pod areno, so odpravili kapelice in križ; mesto njih mislijo vzdati spominske plošče mučenikom.

Skrbi se zdaj kolikor mogoče za ohranjenje te zanimive relikvije preteklih časov.

Ob razvalini so pa napeli telegraf in tako žila novočasnega življenja bije ob spominku starega časa.

solnce nikdar ne zahaja, temveč ga vedno obseva in ogreva, da je vedno svitel dan, in da se nikoli ne zamrača in zatemni v črno noč, koja je znamenje smrti — propasti.

Tudi mi Kraševci smo občutili neizmerno nepopisljivo radost, ko smo izvedeli, da je Plevna pala v ruske roke, iz kojih ne bode ušla; občutili smo veselje, pravim, katerega vam moje uborno pero ne more popisati, in tega veselja nismo samo čutili, temveč je tudi obavili.

Na bližnjem hribu Žekanci zapalili smo kres, velikanski kres, ki je pričal bližnjemu jadranskemu morju in bratom Istrijem naše občutke, svedočil daljno po morji vozečim se mornarjem in sebičnim inostranim trgovcem, da praznujemo praznik, dolgo zaželen praznik — pada trde Plevne. Tam, kjer so se naši pradedje s krutim Turčinom borili, tam netili smo visoko v podnebje se dvigajoč zubelj, tam rajali in prepevali, možnarji so pokali, da je daleč donelo po „naših hribih in dolinah“. Zvečer so se vrstile napitnice ruskemu carju, osvoboditelju istočnih Jugoslovancov, ruskemu narodu in Slovanom sploh, in vse to pri čaši. napolnenej z našim izvrstnim črnecem, „teranom“, pri g. Ž. — S.

**Iz Meniške** na Notranjskem 19. decembra. [Izviren dopis.] 12. t. m. so nam prinesle novine veselo vest, da je Plevna pala in ž njo je zapečaten našega sovražnika. Sklenili smo tisti večer, da naredimo kres na „Stražišči“. (Ta gora je zgodovinsko važna iz turških vojsk, ker je bila na njej nastavljena straža, ki je pazila, kedaj goré na družih gorah kresovi, znamenje, da je Turek v deželi in takoj zakurila tudi gromado v svarilno znamenje.) Zbralo se nas je samih kmetov, v četrtek po polu dne, do 20 in šli smo kuriti kres in napijali smo zmagovitim svojim slovanskim bratom Rusom in spominjali se pradedov svojih, ki so hrabro smrtnega sovražnika odbijali. Možnarji so pokali in puške, in peli smo domače pesni ter se še le pozno razšli s sladko zavestjo, da bode napočil dan boljše bodočnosti naših bratov in naše.

## Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) Ker je v nedeljo 23. t. m. zadnja slovanska predstava v letu 1877 in bode imel izvrstni zbor gospic in gospodov dramatičnega društva priliko odlikovati se, gospa Odijeva pak poje kot ulogo mikavno arijeto iz opere „Pot po nevesto“, ker se čuje izza kulis, da bode gosp. Kajzel postregel občinstvu s pikantnimi kupleti, opozorujemo na to predstavo z igro v 3. dejanjih „Na kmetih“, ki obeta lepa biti.

— (Ptujski) „fortšritlerji“ so, kakor „Gosp.“ poroča, sklenili na vso silo delati pri bližnjih volitvah, da vržejo g. Hermana in do poslanstva pomorejo boriskemu graščaku in nemškutarju, grofu Wurmbrandu.

— (Ženska ročna dela.) Drugi zvezek „primerkov nakitah po jugoslavenskih motivih za porabo kod ženskoga ručnega posla, složio August Posilović, Zagreb, Novave k. br. 15. cena 20 kr.“ — je ravno izšel.

— (Sad nemškutarske šole.) Vloga neke slovanske občine na neko c. kr. okrajno glavarstvo, kateremu je menda ljubše najslabše nemško pisanje, nego dobro slovansko, se glasi: „Löblich kk. Bezirkshauptmanschaft L. Amtt Gemeinde S. Hatt Wür das Jarn 1878 Gemeinde

Anlage Miett, Acht 8 Prozentte Gemeide Aus Schus, Hatt Aus Geschlossen An 2 Dezember 1877“. Ali Vas, občinski predstojnik, nij sram take pisave? Ker nemški ne znate, zakaj pa domače slovanski ne pišete?

## Javna zahvala.

Vsled predstave, koja je napravila čitalnica Novomeška v ta namen in pa milih darov, koje sta nabirala č. gosp. kateheta po mestu, bilo je 16. decembra v čitalniški dvorani 9 dečkov in 12 deklic tukajšnjih ljudskih šol s toplo zimsko obleko obdarovanih. Vodstvo deške in dekliške šole šteje si v dolžnost, da se v imenu učencev in učenk uljudno zahvaljuje sl. čitalnici Novomeški, vsem osnovateljem in dariteljem za njih tud in milodarno delavnost.

Vodstvo deške in dekliške ljudske šole  
Novomeške.

## Zahvala.

Vsem p. n. gospodom in damam, ki so se udeležili pogreba naše mile hčere, oziroma sestre,

## Betke,

iz bližine, enako onim iz daljine, tako tudi istim, ki so izrazili sočutje pismeno, daritvjem vencev, gg. pevcem, posebno pa loškimi gospodičnam, ki so se toliko trudile olepšati spreved, izreka najtoplejšo zahvalo

(399) rodbina Kloboves.

V Škofjiloki, 20. decembra 1877.

## Vabilo na naročbo

## „ZVONA“.

Odpravnštvo „Zvona“ vabi najuljudnejše slovansko občinstvo na naročbo lepoznankega lista „Zvona“ za prihodnje leto 1878. Še svojo mnogoštevilno dosedanje udeležbo pokazalo je naše slavno občinstvo, da je popolnoma umelo veliki pomen in vzvišeno nalogo, katero izvršuje „Zvon“ v slovanskem slovstvu. „Zvon“ bode dobil prihodnje leto nekoliko večjo obliko in bo tudi prinašal prvi dan vsakega meseca po eno izvorno sliko; „Zvon“ je tedaj prvi slovanski list, ki bo prinašal slike in redno samo izvorne slike, proizvode naše domače slovanske umetnosti. Te slike bodo posebej „Zvonu“ pridejane kot „priloge“, in se bode za nje plačevalo 1 gold. na leto; zato je tudi naročnina dvojna:

Brez prilog

za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold.

S prilogami

za vse leto 5 gold., za pol leta 2 gold. 50 kr. Vsak naročnik naj tedaj izrečno pove, ali želi prejemati samo „Zvon“ brez prilog ali s prilogami.

Naročnina naj se pošilja z naslovom:

Redaction des „Zvon“, Wien,  
Währing, Zellerhof 6,

(397—2) Odpravnštvo „Zvona“.

Za pričakajočega božiča  
Na veselnost otročiča  
Lepe igrače jaz ponujam,  
Ker se

## „Andrej Schreyer“

imenujem.

Punce, oblečene in samo v srajci,  
Tudi take, ki vpijejo: mama in papa,  
Živali z repetnicami, posebno lepi zajci,  
Ognjišča in kuhinje iz črnega pleha,  
Konje in krave, pesi in osle,  
Slone pa kače in druge zverine,  
Mačke in tigre, leve in kozle,  
Ptice in paze, najlepš' peteline,  
Rogove za lovce, gosle, kitare,  
Čake in sablje, flinte in bobne,  
Trompete in flavte, in druge piščare,  
Orgelce in harmonike, velike in drobne,  
Jaslice, gledališča in šole za otroke,  
Železnice z mašino in naslikanim vozom,  
Arhe Noeta in vozove za pelat na roke,  
Prodajalnice z blagom v prahu in kosam,  
Postelje in zibelke, kostnje in škrine,  
Bukvice s podobam, smešne in verne,  
Leteči angelji in tisoč drugih reči,  
Zgornji gospodom posebno priporoči.

(373—4)



# Razglas.

Pod najboljšimi pogoji se bode po prostovolj-  
nej očitnej dražbi razprodala zapuščina ranjcega  
**Antona Jurmana**, obstoječa iz ene, v najlepšem  
krajju **Cirknega** ležečega, za vsako gospodarstvo, po-  
sebnost za krmo ali štacuno primerne biše, pri ka-  
tereji sta tudi hlev in vrt. Cena vsemu je 2700 gld.  
Poleg tega je zemljišča, ležečega v bližnji okolici,  
cenjenega na 3513 gld ki obstoji iz več njiv, trav-  
nikov in gozdov, katerih slednjih se bodo oddajali  
tudi posebej ležeči kosi.

Dražilec, kateri ponudi vsaj toliko, kakor je  
cenjeno, mora položiti takoj  $\frac{1}{3}$  kupa, po preteklem  
letu pa ostali  $\frac{2}{3}$ .

Se le potem, ko je vse poplačal, postane last-  
nik, dotlej se ga pa smatra za najemnika.  
Nadalje razglasuje podpisana c. kr. okrajna  
sodnija p. n. občinstvu, da se bode omenjena prosto-  
voljna dražba vršila

dne 18. januarja 1878  
pri tukajšnji sodnji od 8. ure zjutraj naprej.

C. kr. okrajna sodnija v Cirknem,  
dne 1. decembra 1877. (398—1)

# Gospé,

kateri hte svoje soproje in prijatelje razveseliti z  
**božičnimi ali novoletnimi darili**, izvestno  
ne mogó ničesa drugega primernejšega kupiti nego  
100 pravih Havanna smodek od 12—30 gl.;  
100 špeciilitét od 2 gld. 80 kr. do 22 gl.;  
ali turškega tobaka po 6—24 gl. kilo

v zalogi špeciilitét  
na mestnem trgu št. 18.

| 20. decembra:             |                              |
|---------------------------|------------------------------|
| Pri Sionu: Schweiher      | Enotni drž. dolg v bankovcih |
| iz Dunaja. — grof Hayos   | Enotni drž. dolg v srebru    |
| iz Beke. — Rosenberger iz | Zlata renta                  |
| Dunaja. — Berg iz Franko- | 1860 drž. posojilo           |
| broda. — Deutsch iz Grad- | Akcie narodne banke          |
| ca. — Jaska iz Zagorja.   | Kreditne akcije              |
| Pri Malici: Brochen-      | London                       |
| feld iz Dunaja. — Binder  | Napol.                       |
| iz Trsta.                 | C. kr. cekini                |
|                           | Srebro                       |
|                           | 100                          |
|                           | 5                            |
|                           | 65                           |
|                           | 86                           |

## Rudolf Kirbisch,

sladčičar na kongresnem trgu,  
priporoča čestitemu p. t. občinstvu svojo obilno

zalogo slaščic  
za božične praznike.  
(360—8)

## Naznanilo.

Preko 500 komadov najnovejših  
slik in oljnobarvnih podob  
v krasnih okvirih, iz prvih dunajskih, berlinskih  
in monakovskih tovarov priporoča 50% cenejšee  
kakor drugodi za

božična in novoletna darila  
zaloga slik in zrcal  
Ferdo Rudla,  
na kongresnem trgu št. 7.  
Tam se tudi podobe natezujó na platno  
ter lakirajo. (402—1)

## Uljudna opozoritev!

Gospodarji J. Bittnerjeve lekarne v Glognici se trudijo, da  
bi p. t. občinstvo se svojimi naznanili prevarili na toliko, da bi se  
mislilo, ka je fabrikat, ki sluje pod imenom „Julij Bittnerjevega  
snežniškega zeliščnega aloga,“ pravi ter oni snežniški zeliščni alog,  
ki je uže 2 desetletji izpoznan za izvrstnega.

Ne morem zatorej tiho trpeti, da se izvrstni vspehi, katere  
je moj snežniški zeliščni alog pokazal pri prsnih in pljučnih bo-  
leznih, na tako čudno drzovit način prevarljivo upotreb-  
ljavajo, tedaj si smatram za dolžnost, da, sklicavajoč se na  
obznanilo občinskega zastopstva glogniškega od dne 27. januarja  
1876, izrično povdarim, ka sem jaz, od leta 1855 počenši, **jedini**  
**priravevalec** pravega snežniškega zeliščnega aloga, in da je ta  
moj izdelek — da ne bi p. t. občinstvo se premotiti dalo — od  
1. januarja 1876 samo pod naslovom

### Wilhelmov snežniški zeliščni čaj

dobiti po lekarnah, ter da si more **pravega** vsak kupiti jedino  
pri meni ali mojih gospodih jemalcih, ki so spodaj navedeni.

Nadalje si usojam p. t. občinstvo še jedenkrat na to opozo-  
riti, da, kdor želi to zdravilo kupiti, **izrično**

### Wilhelmov snežniški zeliščni čaj

zahteva.

Originalna steklenica velja 1 gld. 25 kr. av. v. ter je  
dobiti pri jedinem prirejevalcu

### Franji Wilhelmu,

lekarnarju v Neunkirchenu, v Nižjej Avstriji,

ter pri teh firmah: (382—1)

### Ljubljana: Peter Lassnik:

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; Bolcan: F. Waldmüller, lekar-  
nar; Borgo: Jos. Bettanini, lekarnar; Bruneck: J. G. Mahl;  
Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbachova leka-  
rna in F. Rauscher; Essek: J. C. v. Dienes, lekarnar; Frohnlei-  
ten: Vincenc Blumauer; Friesach: Anton Aichinger, lekarnar;  
Feldbach: Jos. König, lekarnar; Gradec: Wend. Trnkoczy, le-  
karnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gospić: Valentin Vouck,  
lekarnar; Glinca: Anton Haulik, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop.  
v. Aichinger, lekarnar; Inomost: Franc Winkler, lekarnar; In-  
nichen: J. Stapp, lekarnar; Ivanc: Ed. Tollovič, lekarnar;  
Jaska: Aleks. Heržić, lekarnar; Celovec: Karel Klemenčič;  
Karlovce: A. E. Katkič, lekarnar; Koprivnica: Max. Werli,  
lekarnar; Kranj: Karel Savnik, lekarnar; Knittelfeld: Wilh.  
Vischner; Kindberg: J. S. Karinčič; Linc: Franc v. Erlach,  
lekarnar; Maribor: Alojzij Kvandest; Meran: Wilhelm v. Pern-  
werth, lekarnar; Mals: Lud. Pöll, lekarnar; Murau: Jan. Steyrer;  
Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Ptuj: C. Girod, lekarnar;  
Postojna: J. A. Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein:  
R. Deodatovi dediči; Radgona: Caesar E. Andrien, lekarnar; Ro-  
veredo: Richard Thales, lekarnar; Slov. Gradec: G. Kordik,  
lekarnar; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Trst: C. Zanetti, le-  
karnar; Vukovar: A. Kraicovics, lekarnar; Vinkovce:  
Friederich Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar;  
Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar.

V Avstro-Ogerskej in Nemčiji veleocenjeni

## Wilhelmov

antiartritični antirevmatični

## kri čistilni čaj

## zimsko zdravljenje,

jedino kri čistilno sredstvo z dobrim vspehom,

katero so preiskali, uporabili in za zdravilno priznali: c. kr. vladni  
svetnik in v. av. vseučilišni profesor dr. E. Fenzl, vodja bota-  
ničnemu vrtu na Dunaji itd. itd., prof. Oppolzer, dr. Van Kloger  
v Bukareštu, dr. Rust na Dunaji, dr. Röder na Dunaji, dr. Ivan  
Müller, medicinski svetnik v Berlinu, dr. med. A. Groyen v No-  
vem Jorku, dr. Raudnitz na Dunaji, dr. Hess v Berlinu, dr. Leh-  
mann v Mošonu, dr. Werner v Vratislavi, dr. Malič v Gru-  
bišnem polji; praktični zdravniki: Hilger v Nachlingu, Russeger  
v Abtenavu, Truchholz v Marzalyju, Janković v Nakofalvi in  
mnogi drugi zdravniki,

1. pri revmatičnih boleznih;
2. pri skrnini;
3. pri boleznih v spodnjih delih telesa, onih, ki mnogo sedé;
4. pri povečanju in nagnétu jeter;
5. pri svrabu, osobito pri lišajih;
6. pri sifilitičnih boleznih;
7. predno kdo, ki trpi navedene bolezni, misli iti v kako rudninsko  
kopel;
8. namesto uporabe rudninskih kopelij zoper te bolezni.

(380—1)

### Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

**Zavítek, razdeljen v 8 vzemkov**, prirejen po zdravniku  
zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in po-  
vezavanje 10 kr.

**Svarilo.** Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej  
vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri  
čistilen čaj, ker so priredki, ki slujo samo pod imenom antiartritičnih  
antirevmatičnih kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni ter jaz vedno sva-  
rim pred nakupavanjem taci.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi **Wilhel-**  
**mov antiartritičen antirevmatičen kri čistilen čaj** tudi

### Ljubljana: Peter Lassnik:

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na  
Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Waldmüller, lekar-  
nar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovar: Rud. Scoboda, lekarnar;  
Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbachova le-  
karna in Franjo Rauscher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar;  
Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambruzzi; Deutsch-  
Landsberg: Müller-jevi dediči; Essek: J. C. von Dienes, lekar-  
nar; Josip Pobetzky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schrükenfuss, le-  
karnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Russheim,  
lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Feldbach: Josip König, lekar-  
nar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gradec: J. Burgleitner,  
lekarnar; Guttaring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip  
Malič; Gospić: Valentin Vouck, lekarnar; Grafendorf: Josip  
Kaiser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirolsko):  
Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitsch; In-  
nichen: J. Stapp, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Iva-  
nič: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovce: J. Benič, lekarnar; A. E.  
Katkič, lekarnar; Kindberg: J. Karinčič, lekarnar; Kapfen-  
berg: Turner, lekarnar; Knittelfeld: Vilj. Vischner, lekarnar;  
Kranj: Karl Savnik, lekarnar; Linc: Franjo pl. Erlach, lekarnar;  
Leoben: Ivan Peferschy, lekarnar; Maribor: Alois Quandest;  
Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Mürzzuschlag: Ivan Da-  
njer, lekarnar; Murau: Ivan Steyrer; Mitrovica: A. Kersteno-  
vich; Mals: Ludvig Pöll, lekarnar; Novo mesto: Dom. Rizzoli,  
lekarnar; Neumarkt (Stajersko): Karl Maly, lekarnar; Otočac:  
Edo Tomay, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar;  
Peterwardein: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, le-  
karnar; Požega: Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; Prassberg: Ivan  
Tribuč; Ptuj: C. Girod, apoteker; Rottenmann: Franjo X. Il-  
ling, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Samobor:  
F. Schucarz, lekarnar; Sebenico: Peter Beros, lekarnar; Slov.  
Bistrica: Adam pl. Putkowsky; Slov. gradec: G. Kordik, le-  
karnar; Jos. Kaligarišch, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton;  
St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timouschek; Sem-  
lin: D. Joannovic-a sin; Spljet: Venatio pl. Prazio, lekarnar;  
Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravallo, lekar-  
nar; Trient: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; V u-  
kovar: A. Kraicovics, lekarnar; Vinkovce: Fried. Herzig, le-  
karnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittl-  
bach, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. An-  
drovič, lekarnar; Zlata: Ivan N. Pospisil, lekarnar.